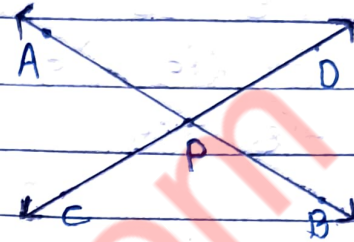

પ્રશ્ન 1 :- G

1. રેખાઓ AB અને CD નીકળે P માં છેલે છે. જો $\angle APC : \angle BPC = 7:8$ હોય, તો તમામ ખૂણા જોડો.

$$\begin{aligned} \Rightarrow \angle APC &= \angle BPD \quad \text{(અભિકોણની જોડ)} \\ \angle APD &= \angle CPB \quad \text{(વિરોધી જોડ)} \end{aligned}$$

$\rightarrow \angle APC$ અને $\angle BPC$ સંલગ્ન જોડ ગણાવે છે.

$$\therefore \angle APC + \angle BPC = 180^\circ$$

$$7x + 8x = 180^\circ$$

$$\therefore 15x = 180^\circ$$

$$\therefore x = \frac{180^\circ}{15}$$

$$\therefore x = 12$$

$$\rightarrow \therefore \angle APC = \angle BPD = 7x = 7 \times 12$$

$$= 84^\circ$$

$$\rightarrow \therefore \angle BPC = \angle APD = 8x = 8 \times 12$$

$$= 96^\circ$$

2. $\angle X$ અને $\angle Y$ પૂરકકોણ છે. $\angle X : \angle Y = 23 : 13$ હોય, તો

$\angle X$ અને $\angle Y$ જોડો.

$$\rightarrow \therefore \angle X + \angle Y = 180^\circ$$

$$23x + 13x = 180^\circ \quad \therefore \angle X = 23x$$

$$36x = 180^\circ \quad = 23 \times 5$$

$$\therefore x = \frac{180^\circ}{36} \quad = 115^\circ$$

$$\therefore x = 5 \quad \therefore \angle Y = 13x$$

$$= 13 \times 5$$

$$= 65^\circ$$

3. $\angle ABD$ અને $\angle DBC$ આસન્નકોણ છે. જો $\angle ABD = 1.5x^\circ$,
 $\angle DBC = 2x^\circ$ અને $\angle ABC = 70^\circ$ હોય, તો $\angle ABD$ અને $\angle DBC$ શોધો.

→ $\angle ABC = \angle ABD + \angle DBC$

$$70^\circ = 1.5x^\circ + 2x^\circ$$

$$70^\circ = 3.5x^\circ$$

$$\therefore 70^\circ = \frac{3.5x^\circ}{10}$$

$$\therefore x^\circ = \frac{70 \times 10}{35}$$

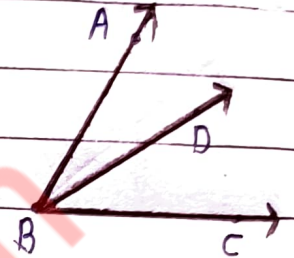
$$\therefore x = 20$$

$$\therefore \angle ABD = 1.5x^\circ = 1.5 \times 20$$

$$\angle ABD = 30^\circ$$

$$\therefore \angle DBC = 2x^\circ = 2 \times 20$$

$$\angle DBC = 40^\circ$$

4. કિરણ BD એ $\angle ABC$ નો દ્વિભાજક છે તથા કિરણ BE એ $\angle DBC$ નો દ્વિભાજક છે. જો $\angle EBC = 19^\circ$ હોય, તો $\angle DBC$, $\angle ABC$ તથા $\angle ABE$ શોધો.

→ કિરણ BD એ $\angle ABC$ નો દ્વિભાજક છે.

$$\therefore \angle ABD = \angle DBC \quad \text{--- (1)}$$

→ કિરણ BE એ $\angle DBC$ નો દ્વિભાજક છે.

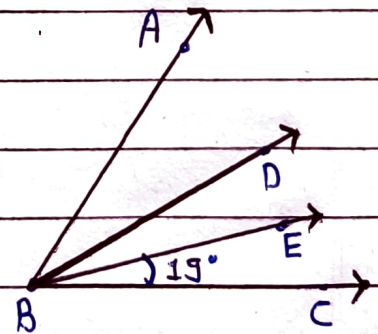
$$\therefore \angle DBE = \angle EBC \quad \text{--- (2)}$$

$$\therefore \angle DBE = \angle EBC = 19^\circ$$

$$\therefore \angle DBC = \angle DBE + \angle EBC$$

$$= 19^\circ + 19^\circ$$

$$\angle DBC = 38^\circ$$

→ સમી. (1) પરથી,

$$\angle ABD = \angle DBC = 38^\circ$$

$$\therefore \angle ABC = \angle ABD + \angle DBC$$

$$= 38^\circ + 38^\circ$$

$$\therefore \angle ABC = 76^\circ$$

$$\angle ABE = \angle ABD + \angle DBE$$

$$= 38^\circ + 19^\circ$$

$$\therefore \angle ABE = 57^\circ$$

5. રેખાઓ PQ અને RS પરસ્પર O બિંદુમાં છેદે છે. જો $\angle POR = 55^\circ$ અને $\angle QOS = 2x - 5^\circ$ હોય, તો x ની કિંમત શોધો.

→ $\angle POR = \angle QOS$ (અભિકોણની શ્રેણી)

$$\therefore \angle POR = \angle QOS = 55^\circ$$

$$\therefore \angle QOS = 2x - 5^\circ = 55^\circ$$

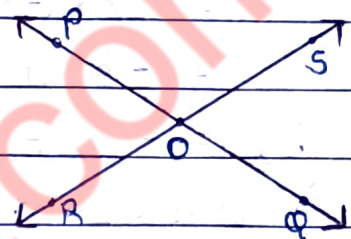
$$\therefore 2x - 5^\circ = 55^\circ$$

$$2x = 55^\circ + 5^\circ$$

$$2x = 60^\circ$$

$$x = \frac{60^\circ}{2}$$

$$\therefore x = 30^\circ$$

6. વ્યાખ્યા લખો.

- (i) સરળ કોણ :- જે ખૂણાનું માપ 180° હોય તેને સરળ કોણ કહે છે.
- (ii) સમરેખ બિંદુઓ :- જો ત્રણ કે તેથી વધુ બિંદુઓ એક જ રેખા પર આવેલા હોય, તો તે બિંદુઓને સમરેખ બિંદુઓ કહે છે.
- (iii) લઘુકોણ :- જે ખૂણાનું માપ 0° અને 90° ની વચ્ચે હોય, એટલે કે $0^\circ < \theta < 90^\circ$, તેને લઘુકોણ કહે છે.
- (iv) ખૂણાઓની રેખિક શ્રેણી :- જો બે આસન્ન કોણની સામાન્ય બાજુ તેવી બાજુ એક રેખા બનાવે, તો તેવા ખૂણાઓની શ્રેણી રેખિક શ્રેણી કહે છે.
- (v) અભિકોણો :- બે રેખાઓ પરસ્પર સ્પર્શિત હોય, ત્યારે બનેલા સામ સામેના ખૂણાઓની શ્રેણી રેખિક શ્રેણી કહે છે.
- (vi) આસન્ન કોણ :- જો બે ખૂણાઓના બિંદુઓ સામાન્ય હોય, એક બાજુ સામાન્ય હોય અને સામાન્ય બાજુ સિવાયની બાજુ સામાન્ય બાજુની બે બિંદુઓ હોય, તો તેવા ખૂણાઓને આસન્ન કોણ કહે છે.